

Discussienota commissie

Commissie Ruimte

25 mei 2021

Afdeling en opsteller

ROW / W.J. Buiten / 0578 699494 / w.buiten@heerde.nl

Portefeuille

S.J.L. Nienhuis / W.I. Meijer

Programma

[Programma-onderde(e)l(en) volgens begroting]

Agendapunt

12.

Onderwerp

Advies conceptaanvraag solarcarport Heerderstrand

De commissie geeft als advies:

In te stemmen met een nadere uitwerking van het initiatief om een solarcarport te realiseren op het parkeerterrein van Leisurelands bij het Heerderstrand.

Inleiding

We ontvingen een conceptaanvraag voor een nieuwe ontwikkeling op de parkeerplaats van het Heerderstrand. In samenwerking met Leisurelands en Heerde Energie wil ontwikkelaar Solar Green Point hier een solarcarport realiseren; een zonnepark op staanders boven de bestaande parkeerplaatsen inclusief laadfaciliteiten.

Het bestemmingsplan Buitengebied-West kent aan deze locatie de bestemming 'natuur' met functietoewijzing 'parkeerterrein' toe. Een solarcarport is daarbinnen niet toegestaan. Het initiatief wordt daarom op basis van onze werkwijze van uitnodigingsplanologie in behandeling worden genomen waarbij maatschappelijke meerwaarde en het verhogen van kwaliteit een rol spelen. In de vergadering van 12 november 2018 is met de commissie Ruimte afgesproken om grootschalige initiatieven met betrekking tot duurzame energie voor advies voor te leggen aan de commissie zolang er geen nieuwe ruimtelijke kaders zijn vastgesteld hiervoor.

Onder verwijzing naar onderstaande argumenten staat het college op voorhand positief tegen dit initiatief.

Bevoegdheid / Juridisch kader

Initiatieven die niet passen binnen het geldende bestemmingsplan worden volgens het principe van uitnodigingsplanologie in behandeling genomen.

Eerdere besluitvorming en kaders

12 november 2018: de commissie Ruimte heeft in haar vergadering aangegeven om nieuwe grootschalige initiatieven met betrekking tot duurzame energie-opwek die zich vooraanlopend aan een regionaal / lokaal afwegingskader aandienen per situatie te beoordelen op ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde.

Argumenten

1. Initiatief draagt bij aan regionale doelstelling energieneutraliteit

We hebben samen met de andere overheden en partners van de Cleantech regio de doelstelling als gemeente om in 2030 energieneutraal te zijn. Dat betekent dat we de energie die we gebruiken ook lokaal en duurzaam opwekken. Zonneparken leveren een belangrijke bijdrage aan het bereiken van deze lokale doelstelling en uiteraard een belangrijke bijdrage in het voorkomen van CO2 uitstoot. Met de jaarlijkse opbrengst van dit park wordt het elektriciteitsgebruik van zo'n 650 huishoudens afgedekt.

2. Voorstel is in lijn met de uitgangspunten RES 1.0

Dit voorstel is in lijn met de ruimtelijke uitgangspunten zoals deze beschreven staan in de RES 1.0 van de Cleantech regio en door ons college in april is vrijgegeven voor inspraak. In de RES geven we als regio aan dat we voor een belangrijk deel van onze energievraag in willen zetten op zonnepanelen op gebouwen. Maar omdat hiermee niet het volledige energiegebruik opgevangen kan worden zijn voor 2030 ook energiesystemen op de grond nodig. In de RES wordt het benutten van voorkeurslocaties voor zonneparken, de zogenaamde 'ja-graag locaties', aangemoedigd. Hieronder vallen locaties zoals stortplaatsen, ruimtes langs infrastructuur en geluidswallen, ruimtes op bedrijventerreinen en dus ook grote parkeerterreinen. Dit initiatief zorgt ervoor dat er geen schaarse (landbouw)grond benut hoeft te worden door gecombineerd landgebruik van zowel zonneveld als parkeerterrein. De RES 1.0 is nog niet vastgesteld door uw raad. Wel is uit de inbreng van inwoners, stakeholders en overheden in de afgelopen maanden gebleken dat deze vorm van ruimtegebruik grote voorkeur heeft in onze regio.

3. Er is sprake van ruimtelijke meerwaarde

De gemeente Heerde werkt op basis van uitnodigingsplanologie. Nieuwe initiatieven worden beoordeeld op maatschappelijke meerwaarde. Het realiseren van een solarcarport levert meerwaarde voor deze locatie. Samen met andere gemeenten op de Veluwe en de provincie is de gemeente Heerde bezig met uitgangspunten voor recreatiezonering. Een van de onderdelen hiervan is dat bezoekers op strategische locaties toegang tot de Veluwe krijgen, waardoor andere delen ontzien kunnen worden. De locatie van Leisurelands is bij uitstek een locatie waar op een logische manier recreanten ontvangen kunnen worden. Het ligt dicht bij de snelweg en het parkeerterrein en andere recreatieve faciliteiten zijn er al. Deze ontvangstlocatie wordt versterkt door het toevoegen van dit initiatief waarmee een forse energie-opwek mogelijk is en waar laadfaciliteiten voor elektrische voertuigen van recreanten zijn inbegrepen. Er is sprake van gecombineerd ruimtegebruik en de karakteristieke houten staanders geven het huidige terrein een eigen signatuur.

4. Lokaal eigenaarschap georganiseerd

In een motie op de concept RES heeft uw raad aangegeven lokaal eigenaarschap belangrijk te vinden bij het formuleren van omgevingsbeleid voor energieprojecten. Aangestuurd werd op minimaal 50% eigenaarschap bij nieuwe energieprojecten. Het behouden van revenuen binnen de eigen gemeenschap en organiseren van zeggenschap over een energieproject komt in dit initiatief terug. De lokale energiecoöperatie Heerde Energiek zal volwaardig deelnemen in dit initiatief door een deel van de opgewekte elektriciteit te verkopen aan leden. Een samenwerkingsovereenkomst is al getekend.

5. Er is altijd sprake van een tijdelijke vergunning

Dit initiatief wordt aangevraagd voor de duur van 25 jaar. Dat is een gebruikelijke periode als het gaat om zonneparken in Nederland. Na afloop van deze periode zal de eigenaar de panelen en stellage moeten verwijderen en (circulair) verwerken.

Kanttekeningen

1. De RES 1.0 is nog niet door uw raad vastgesteld.

In de afgelopen jaren is samen met de andere regiogemeenten, provincie en waterschappen gewerkt aan een regionale energiestrategie. De RES 1.0 is in april door ons college vrijgegeven voor inspraak door inwoners. In september zal de RES inclusief reactie uit de samenleving ter bespreking aan u worden voorgelegd. Daarnaast zijn we in onze gemeente recent begonnen met het vormgeven van het proces om te komen tot een lokale uitwerking van de RES. Hierin zal ook worden beschreven hoe toekomstige participatie in energieprojecten georganiseerd dient te worden. Desondanks denken we dat dit initiatief goed aansluit op de hoofdlijnen uit de RES, en de nog te op te leveren lokale uitwerking van de RES. Ook biedt de omgevingsvisie veel aanknopingspunten voor een initiatief als dit. Als college willen we daarom de initiatiefnemer niet laten wachten tot de kaders zijn vastgesteld en dit initiatief nu al voorleggen voor advies.

2. Het initiatief is op hoofdlijnen uitgewerkt.

Het initiatief is nu op hoofdlijnen uitgewerkt en beschreven. Uw commissie spreekt dus over de basisbeginselen van het initiatief. In de vervolgfase zal moeten blijken op welke wijze meerwaarde daadwerkelijk gerealiseerd kan worden en in hoeverre er sprake is van een haalbaar en kwalitatief plan. Een ruimtelijke onderbouwing inclusief onderzoeken zal opgesteld worden voordat er daadwerkelijk een omgevingsvergunning verleend kan worden. Nadere afspraken over participatie (financieel en op proces) en andere voorwaarden zoals verwijdering na 25 jaar, zullen met de initiatiefnemer schriftelijk worden overeengekomen. We zullen voor een verklaring van geen bedenkingen nog een keer terugkomen bij uw raad om zo af te kunnen wijken van het bestemmingsplan.

3. Herplant nodig van bomen

De locatie heeft de bestemming natuur in het bestemmingsplan, met aanduiding parkeerterrein. Een aantal jaar geleden is met de herinrichting van dit parkeerterrein een aantal bomen gekapt en opnieuw aangeplant. Een deel van deze aanplant zal door dit initiatief weer worden verwijderd. Een groot deel kan elders op het terrein worden her-geplant, mogelijk dat nog aanvullende locaties nodig zijn. Met de provincie vindt hierover afstemming plaats omdat zij het bevoegd gezag zijn voor de natuurdoelstellingen ter plaatse.

Alternatieven

-

Communicatie

Van de initiatiefnemer wordt verwacht dat er inzet wordt gepleegd om draagvlak te creëren voor dit plan. Hoewel er weinig directe omwonenden zijn kan een zonnepark wel als een ingrijpende ruimtelijke ontwikkeling worden ervaren op deze drukbezochte plek. Naast draagvlak onder inwoners zal de initiatiefnemer moeten onderzoeken in hoeverre participatie (financieel en proces) van inwoners mogelijk is. Energiecoöperatie Heerde Energiek is betrokken bij dit initiatief en zal hieraan meewerken. In de nadere uitwerking zal dit verder vorm krijgen en wordt vastgesteld voor welke percentage leden van Heerde Energiek eigenaar zullen worden.

Inclusiviteit

Door het aanhaken van Heerde Energiek is het mogelijk voor inwoners van de gemeente Heerde om aandelen te krijgen in dit zonnepark. Hierdoor blijft het eigenaarschap en de revenuen binnen de eigen gemeenschap.

Cittaslow

Met het opwekken van duurzame energie en het meervoudig gebruiken van ruimte wordt gezorgd dat de ruimtelijke kwaliteiten van onze gemeente voor toekomstige generaties bruikbaar blijven.

Inkoop en SROI

-

Vervolg

Bij positief advies van uw raadscommissie zal ons college formeel een positieve grondhouding innemen en de initiatiefnemer op de hoogte brengen van eventuele kanttekeningen van uw commissie. Hierna kan de initiatiefnemer verder gaan met de nadere uitwerking van het initiatief en het maken afspraken. De gemeenteraad zal in een later stadium een verklaring van geen bedenkingen moeten innemen om een omgevingsvergunning te kunnen verlenen in het kader van de WABO.

Heerde, 13 april 2021

Het college

drs. J.W. Wiggers

B. van Zuthem

, burgemeester

, gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Conceptaanvraag solar carport Heerderstrand

Ter inzage:

2. Animatie parkeerplaats Heerdestrand (video)